ARBEIDSNOTAT 23. november 2022

MOMENTER FRA EKSTRAORDINÆRT STYREMØTE SALTEN BRANN IKS

Innledning

I ekstraordinært styremøte diskuterte styret de forventinger representantskapet gav under behandlingen av budsjett og økonomiplan 2023-2026. Hensikten med dette notatet er å belyse de innspill styret har til representantskapets behandling i møtet 2.12.2022.

I samme styremøte orienterte administrasjonen om en presisering om bruk av premiefond i budsjetteringen både i vedtatt årsbudsjett for 2022 og i fremlagt budsjett for 2023. Styret vil håndtere konsekvensene innenfor foreslått budsjettramme. I budsjettfremlegget som skal behandles i ekstraordinært representantskapsmøte 2. desember vil det bli korreksjon for dette. Styret vil følge opp saken.

Styrets vurderinger

Siden behandlingen av saken ble utsatt, og ikke sendt tilbake til selskapet for ny behandling, er styret formelt ikke i posisjon til å komme med en ny innstilling til representantskapet.

Styret vil imidlertid gjennom dette notatet komme med innspill til vedtaket som representantskapet skal fatte. Dette innspillet oversendes representantskapets leder.

Ny brannordning vedtatt

I behandlingen av ny brannordning for Salten Brann IKS ble strukturen vedtatt økt i enkelte kommuner. Den faglige tilrådningen foreslo å redusere driftsnivået, for å sikre den økonomiske bærekraften.

Brannordningen er vedtatt igangsatt fra 2023 og den foreslåtte budsjett- og økonomiplanen for 2023-2026 har lagt vedtaket fra mai 2022 til grunn.

Styret oppfattet at holdningen i representantskapet er at endringene i brannordningen skal iverksettes slik det er fremlagt i budsjett og økonomiplanen 2023-2026, selv om enkelte kommuner uttrykte at de ikke har sett det totale bildet av de økonomiske konsekvensene. Imidlertid er det deler av innholdet i brannordningen styret har sett på og foreslår justeringer i dette notatet.

Kort om utvikling i den kommunale finansieringen

Kommunal finansiering for 2018 ble vedtatt til kr. 87 500 000 og kommunal finansiering for 2022 ble vedtatt til kr. 87 300 000. Dette er i tråd med de styringssignaler om kommunalt

finansieringsnivå som er kommet fra representantskapet i perioden og styret har fulgt opp vedtak som ble gjort da de tiltrådte i 2019.

I samme periode har KPI steget med ca. 15% og lønnsøkningen for brann- og redningssektoren har ifølge tall fra KS vært nærmere 20%. I de siste årene har særlig pensjonskostnader økt betydelig og langt mer enn det som har vært budsjettert.

Selskapet har holdt den kommunale finansiering på omtrent samme nivå i perioden ved effektivisering, økte salgsinntekter, utsettelse av nødvendige investeringer i materiell og kompetanse og bruk av fond.

Ny handlingsregel for Salten Brann IKS

Styret mener representantskapet bør vedta kommunal deflator som handlingsregel for utvikling i kommunal finansiering fra 2024.

Figuren nedenfor viser vedtatt kommunal finansiering versus simulert kommunal finansiering basert på offisielle tall for kommunal deflator. Den røde linjen viser utvikling i kommunal finansiering, mens den blå linjen viser hvordan utviklingen hadde vært dersom kommunal deflator hadde vært lagt til grunn de siste årene.

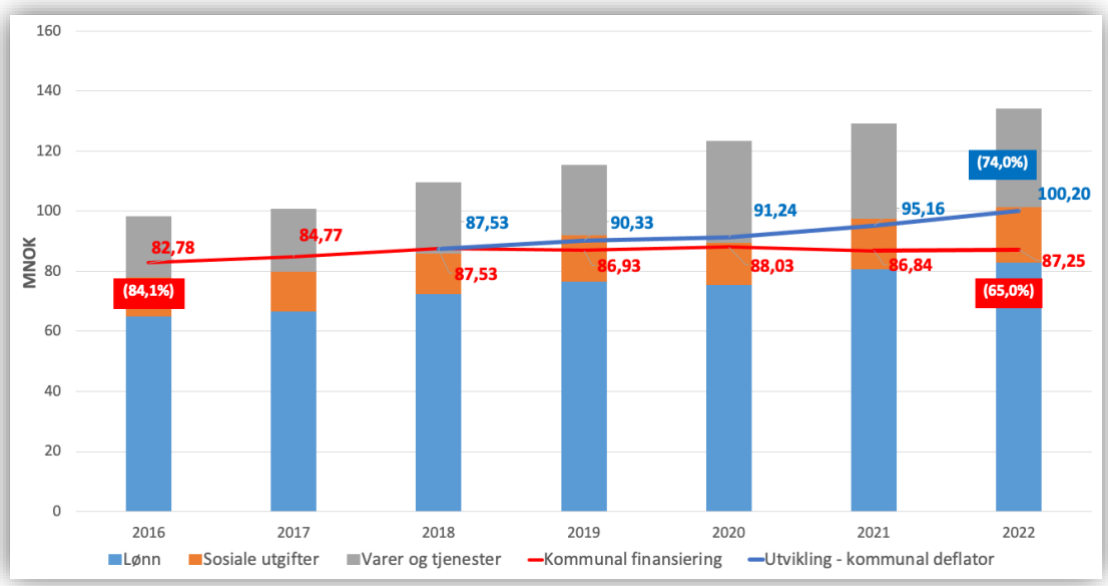

Utviklingen i budsjettet fra 2022 til 2023 er økningen i kommunale overføringer fra vedtatt nivå i 2022 på 87,3 MNOK til foreslått nivå i 2023 på 97,2 MNOK, altså en økning på 11,4%.

Økningen skyldes generelt økte driftskostnader som nevnt ovenfor, samt oppstart av nye brannordninger og en materiellsatsing som er særskilt planlagt og behandlet av eierne i perioden 2021 – 2022.

Styret mener at kommunal deflator kan settes som et nødvendig, realistisk og forutsigbart mål for kommunal finansiering. Det er samtidig viktig å presisere at eierkommunene hver for seg

ivaretar selskapsavtalens §7 for deres egen vedtatte brannordning, herunder at grunnutdanning av konstabel og utrykningsleder bæres av den enkelte kommune i hht til påløpte kostnader.

Selskapsavtalens §7 Finansiering av grunnutdanning

Av selskapsavtalens §7 fremgår det at kostnader knyttet til den lovmessige grunnutdanningen av utrykningsledere og brannkonstabler skal dekkes av den enkelte kommune.

Dette har tidligere vært ivaretatt gjennom at utdanningskostnader har vært budsjettert som en felleskostnad, og at kostnaden har vært fordelt mellom eierkommunene i henhold til vedtatt fordelingsnøkkel.

Styret har diskutert dette i styremøtet 23.11.2022 og er klar på at selskapsavtalens § 7 må i større grad komme til anvendelse enn det har vært tidligere. Dette fordi revisjonen av brannordningen har vist at flere av kommunene har vedtatt en brannordning utover forskriftsnivå, og dermed vil fordelingen slik det har vært tidligere medføre at utvidelse av brannordning (les grunnutdanningen) i en kommune dekkes over felleskostnader og ikke etter § 7 i selskapsavtalen.

De økonomiske konsekvensene av dette vil selskapet diskutere videre i styremøte i desember og komme tilbake til eierkommunene med oversikt over hva dette betyr for den enkelte kommune gitt oppstart av vedtatt brannordning.

Materiellinvesteringer og kompetanseløft

Budsjettforslaget for 2023 omtaler iverksettelse av vedtatt brannordning og inneholder to betydelige kostnadsdrivere: *materiellinvesteringer* og *kompetanseløft*.

Selskapet er av den oppfatning at begge forholdene er tvingende nødvendig å gjennomføre for å opprettholde et nivå som er akseptabelt både i et kvalitetsperspektiv og i et HMS-perspektiv.

Basert på debatten i representantskapet 4.11.2022 oppfatter styret at det er en omforent oppfatning at utskifting av foreldet materiell ikke kan vente. Selskapet disponerer ca. 40 kjøretøy til beredskapsformål. Gjennomsnittsalder for kjøretøyene er tett oppunder 20 år. 12 av kjøretøyene er mer enn 30 år gamle. Eldste kjøretøy som benyttes til utrykningskjøring er av 1981-modell, og er altså 41 år gammelt. Både av miljøhensyn og av hensyn til sikkerheten til personellet som opererer kjøretøyene kan ikke utskiftingen utsettes mer enn det som allerede er gjort, og selskapet må derfor å prioritere de planlagte materiellanskaffelsene.

Konsekvensen av prioriteringen er at det planlagte kompetanseløftet utsettes med ett år, til 2024. Dette medfører utsettelse av lukkingen av kompetansegapet, herunder lovpålagt grunnutdanning, som er framkommet gjennom revisjon i selskapets kvalitetssystem.

Det betyr og at de foreslåtte stillingene for å ivareta kompetanseløftet utsettes, og styret har en forventing om at evalueringen av brigadestruktur og benchmarkingsprosessen som er del 3. i den pågående revisjonen vil gi et tydeligere bilde på hvilke ressurser selskapet har til å ivareta kompetansekravene og hva som må til for å imøtekomme kravene som ligger på selskapet.

Oppsummert

Styret foreslår for representantskapet å innføre en handlingsregel som tilsier at utviklingen i kommunal finansiering skal følge kommunal deflator fra 2024.

Styret tydeliggjør betydningen av at selskapsavtalens §7 for finansiering av grunnutdanning må komme til anvendelse, dette for at endring i den enkeltes eierkommunes brannordning, med betydning for grunnutdanningen, ivaretas etter selskapsavtalens bestemmelser og ikke over felleskostnader.

Styret foreslår å utsette kompetanseløftet til 2024, men prioriterer å igangsette materiellinvesteringer. Det vil redusere nivået på den foreslåtte kommunale finansiering for 2023 i og med at 2 prosjektstillinger med følgekostnader tas ut.

Styret kan ikke endre saksfremlegget, men vil følge opp vedtaket som gjøres 2.12.2022 og komme tilbake til eierkommunene med oversikt over hvordan vedtaket påvirker deres budsjett og økonomiplan slik at dette kan hensyntas i tertialbehandlingen våren 2023.

Videre skal det rapporteres tilbake til representantskapet våren 2023 hva som er gjort for å iverksette vedtaket.

Styreleder Salten Brann IKS
Adelheid B. Kristiansen

Vedlegg

Revidert forslag til vedtak

Forslag til revidert vedtak

1. *Selskapets budsjett- og økonomiplan for perioden 2023 – 2026 er basert på vedtak som er truffet av representantskapet angående sak 10/22 om helhetlig tjenesteleveranse (ny brannordning) i representantskapsmøtet 6. mai 2022.*

2. *Driftsbudsjett 2023 inkl. lønns- og prisvekst, estimert pensjonskostnad (BKP) samt øvrige forutsetninger vedtas og legges til grunn for selskapets drift med en samlet kommunal finansiering på kr. 97 168 425. Fra år 2024 vil kommunal deflator komme til anvendelse for regulering av kommunal finansering.*

3. *Økonomiplan 2023 – 2026 inkl. lønns- og prisvekst, estimert pensjonskostnad (BKP) samt øvrige forutsetninger vedtas og legges til grunn for selskapets 4-års planleggingsfokus.*

4. *Investeringsplan for 2023 på kr 24 600 000 vedtas. Selskapet gis myndighet til å ta opp et finansierings lån i henhold til investeringsplan pålydende kr. 25 000 000,- med mulighet til å forsere investering for 2024 med ytterligere kr. 10 000 000 ved behov i 2023.*

5. *Brannordning iverksettes fra og med år 2023, mens kompetanseløftet starter fra år 2024 noe som innebærer at 2 prosjektstillinger utsettes og sees i sammenheng med revisjon av intern organisering.*

6. *Styret legger fram revidert budsjettforslag med tiltak og med ny ramme tilsvarende kr. 95 200 000 som ivaretar budsjettreduksjoner som følge av utsatt kompetanseløft, våren 2023. Nye tabeller for kommunal delfinansiering framlegges på nytt.*

7. *Øvre grense for lån settes til kr. 110 000 000 i økonomiplanperioden 2023 – 2026.*

8. *Tilknytningsavgift iht. ny §7 fastsettes til kr. 1 300 000 for årsbudsjett 2023.*

9. *Representantskapet ber eierkommunene finansiere behovet for tankbiler iht. økonomiplanen.*

10. *Inntektsmål for markedsavdelingen settes til kr. 34 260 000,- for år 2023. Det beregnes prisvekst på prismodell med 3,5 % fra 1. mai 2023.*

11. *Kostnad for feiing på kr. 10 782 240 danner grunnlaget for den kommunale feieavgiften som vedtas av den enkelte kommune iht. fordelingsnøkkel i denne saken.*

12. *Avsetning til bundet fond 110-nødsentral godkjennes iht. til økonomiplanen.*
    a. *Kr. 1 267 844 (2023), kr. 6 641 063 (2024), kr. 6 796 323 (2025) og kr. 8 883 327 (2026).*
    b. *Fondet skal finansiere større deler av nytt oppdragshåndteringssystem for 110-nødsentralen i Nordland samt være buffer for inntektssvingninger.*
    c. *Eventuelle tilbakebetalinger av merinntekter til kommuner i Nordland gjøres etter andel av alarminntekter med virkning fra og med 2025.*

13. *Bruk av fond godkjennes i henhold til investeringsplan.*
    a. *Bundet fond feiertjenesten kr 1 000 000,-.*

14. *Bruk av fond godkjennes til drift*
    a. *Premieavviksfondet, for dekking av kostnader forbundet med ny brannordning vedtas for hhv. 2023 til 2026 på kr. 2 000 000 kr for hvert av årene.*
    b. *Bundet fond feiertjenesten kr. 1 561 000 for 2023 og kr. 538 000 for hhv. 2024, 2025 og 2026.*
    c. *Bundet fond profilering kr. 20.000 for 2023.*

15. *Premiefond (Bodø pensjonskasse), for dekking av pensjonskostnader, oppad begrenset til kr. 10 000 000 for 2023, kr. 6 000 000 for 2024 og kr. 1 000 000 for hhv. 2025 og 2026.*